

Antti Keskinen

Antti Ahmala

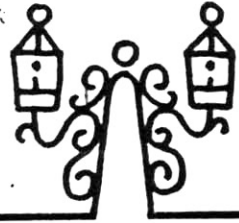
Sain jo muutamia viikkoja sitten pöydälleni tässä julkaistavan vanhan valokuvan. Kuva tuli välikäden kautta kantaoululaiselta Salon Eerolta, jonka kaikki (!) tuntevat, välikätenä yhtä tunnettu Nykäsen Topi, nimimerkin vanha kollega. Sen verran vanha kuva, ettei alkanut selvitä meidän ikäluokkamme tiedoilla. Kuvan taakse oli prikattu varmasti tunnistettuna vain yksi henkilö, takarivin vasemmanpuoleinen rouva Hulda Lindroos-Salo, kuvan omistajan äiti. Lisäksi kerrottiin, että kuvassa ovat myös ainakin Knut ja Maikki Kangas, Jaakko Viitanen eli näyttelijänä Jylhäkangas ja Antti Ahmala, kaikki aikaan hyvin tunnettuja oululaisia.

Ensi näkemältä arvelin, että kuva voisi olla vuosisadanvaihteesta. Tausta ei kylläkään kerro Oulun vanhoista taloista, kullisseja ovat, ateljeerikuvauksessa tavanomaisia. Kuulemani nimet kyllä viittaavat teatteriin, mutta kuvan matto lähinnä valokuvaamoon. Vuosisadan alkupuolelle viittaa nimenomaan naisväen puku- ja hiusuoti, samoin miesten "kovat kaulassa", kovaksi tärkätetyt kääntämättömät kaulukset, jotka leuan alle fököttävinä kyllä pitivät huolen, että pää pysyi pystyssä. "Kovat", rusetit ja kravattit kuuluivat ennenvanhaan sekä herrojen että työläisten pyhäpukuun. Kovakaulusmuoti jatkui kauan aikaa, vanhoilla herroilla saattoi vielä 30-luvulla olla kovat kaulukset arkityössäkin, ammatista tietysti

Oulu-lehti 21.3.1977
Valokuva: Atte Kalajoen kokoelmat

Panu

Keitä kuvassa?

riippuen. No, se siitä.

Lisätietoja saadakseni marsin ensin Knut Kankaan sisaren rouva Toini Raitamaan juttusille. Tottahan hän heti veljensä tuns: kiharatukkainen rusettikaulainen komea nuorimies keskellä oikealla (viiksiniekan vasemmalla puolella). Knut oli musiikkimies, nuoruudessaan Oulun Työväen Teatterin pianisti. Myös Knutin edessä istuvasta pystytukkaisesta keskiikäisestä rouva Raitamaa oli jokseenkin varma: Antti Ahmala. Knut ja Toini Kangas ovat Oulussa aikanaan hyvin tunnettujen siltavahtien, Kankaan papin Henrik Kankaan ja hänen vaimonsa Kankaan mamman Maria Elisabetin, syntyisin Korpi, lapsia, Toini Raitamaa nuorin viidestä. Knut Kangas oli syntynyt 1883 ja kuoli Kuopissa 1941. Knut aloitti Oulussa tullimiehenä ja oli siihen aikaan mukana oululaisissa musiikkiriennöissä. Sitten hän muutti Helsinkiin, jossa kävi kirkkomusiikkipiston. Sen jälkeen hän johti kuoroja ja orkestereita. Hän sekä sävelti että runoili. Säveltäjänä hänet muistetaan, kirjoittamista ei ehkä niinkään ole muistettu. Toini-sisko kertoi, että hänen hautakivissään Kuopiossa on nuottipintaja siinä säejärä Knut

Kankaan kirjoittamasta ja säveltämästä runosta: "Ihmisyys, ole turvani mun, / joka nostat kulkijan poljetun." Kankaalla oli aikanaan myös oma sävellyskonsertti. Moninaiset ja puhuttelevat ovat hänen elämänsä vaiheet! Toivotaan, että kuulemme niistä, onhan musiikkitehtööri Ilona Pormalla työn alaisena tämän oululaissäveltäjän elämäntyö.

Päädyin sitten vielä toimitusjohtaja Eero Salon luo, joka tiesi näyttää, että vaaleapuseroinen (ruudukas) nainen keskellä on Maikki Marttila, Knut Kankaan vaimo, ainakin sitten myöhemmin. Näytteli työväenteatterissa. Ja jämerä istäntämies on tosiaan /muurari Ahmala. Joku rouvista kai on kauppias Emil Vahlstedtin rouva! Eero Salon äidin kuvaa verrattiin rippikouluuvaan, ja totesimme molemmat, että yhdennäköisiä olivat molemmat nätit kuvat. Kankaitten, Jylhäkankaan ja Ahmalan (!) mukanaolo panee kysymään, onko ehkä kysymys juuri juhlineen työväenteatterin ryhmäkuvasta 75 vuoden takaa ja keitä kuvassa on. Eeran tietämän mukaan hänen äitinsä tosin ei näytellyt, mutta onhan hän voinut olla muuten mukana. Kertokaa, oi oululaiset!